

דף ג:

עין משפט ד.ה.

יו"ד סימן א פעיף ה

ה. ו. חרש שאינו שומע ואינו מדבר^ו, ושוטה דהיינו שיוצא יחידי בלילה^ז או מקרע כסותו או לך בבית הקברות, או מאבד מה שנותנים לו אפי' באחת מאלו אם עושה אותם דרך שטות. וקטן שאינו יודע לאמן ידיו לשחוט אין מוסרין להם^ל לשחוט לכתחילה אפי' אחרים עומדים על גבהם.

ואם שחטו שחיטתן כשרה אם אחר עומד על גביהם.

ה. ז. אם הקטן יודע לאמן ידיו אם אחרים עומדים על גביו שוחט לכתחילה^מ.

הגה: קטן ששחט בינו לבין עצמו אפי' יודע לאמן ידיו שחיטתו פסולה^נ אע"פ שיודע הלכות שחיטה.

ונקרא קטן לענין זה עד שנעשה בר מצוה^ס דהיינו בן י"ג שנים ויום אחד.

י. ממשנה ריש חולין ומשנה בפ' קמא דתרומות וכתב הש"ך אפי' פיקח ונתחרש במשמע.

יא. מברייטא חגיגה ג' ע"ב ואפי' באחת מאלו כר"י שם ובלבד שיעשה אותם דרך שטות שם בגמ', אבל אם לא עושה אותם דרך שטות אפי' עושה כולם לא מחזיקין אותו לשוטה כ"כ הש"ך. ועיין בב"י בחו"מ סי' ל"ה שגם בדבר אחד דרך שטות היינו שרגיל בכך אבל בפעם אחת דרך שטות לא מיקרי שוטה והביאו הש"ך בס"ק כ"ג.

יב. אפי' אם רוצים להאכיל לכלבים, והיינו אפי' מומחים שאז יש לגזור שמא יבואו לסמוך על שחיטתן בלא אחרים. כ"כ הט"ז בס"ק י"ג.

יג. מברייטא בסוכה דף מ"ב וכפ' רש"י שם ברב הונא. ונקט לשון רבים "אחרים" אבל ה"ה אחד. כף החיים אות קל"ח.

יד. כ"כ בהגהות אשרי רפ"ק דחולין, והרשב"א ות"ה משום דאין נאמנות לקטן.

טו. כ"כ הב"י בשם העיטור ואו"ז בשם רבינו יואל.

הגה: יש מחמירין שלא לתת קבלה למי שהוא פחות מבן י"ח שנים ע שאז גברא בר דעת הוא וידע להזהר.

ח"מ סימן לה פעיף ה

ח. שוטה אפי' לדבר פ אחד שנמצאת דעתו משובשת עליו, אפי' מדבר לענין ומשיב כהלכה בשאר דברים, לשוטה יחשב.

טז. מרדכי והגהות אלפסי החדשים, וכתב הט"ז שהמהרש"ל כתב דהכל לפום חורפיה וידיעתו של הנער, וכ"כ הש"ך. ובבית יעקב בסי' נ"ח כתב שמצא כתוב דאבל וזקן בן פ' שנים ונער קודם י"ח לא ישחטו עכ"ל. והב"ח כתב דהכל לפי מה שהוא דאם תש כוחו אפי' מבן נ' לא ישחוט, ע"ש. וכתב הב"ח דאין לשלוח עופות לשחוט ביד קטן דחיישינן שמא הוא בעצמו ישחוט, אבל הש"ך בספרו הארוך על הטור העלה להתיר. אבל לשלוח ע"י גוי או גויה לשחוט אסור. שם בב"ח, ט"ז ס"ק ט"ו. וכתב בכף החיים אות קנ"ב, דשמעו שבערי הודו שולחים ביד עבדיהם הגוים לשחוט והרבה עשו מעשה ששחטו הם בעצמם ולקחו השכר לעצמם, ע"ש. אם לא שנותן לו השוחט היהודי כתב שהוא שחט אותו או סימן אחר. ט"ז שם.

ונקרא קטן לענין זה עד שנעשה בר מצוה. כף החיים אות קנ"ה, ועיין באות קנ"ו.

יז. כגון שהולך ערום, ומשבר כלים, וזורק אבנים, וכל מי שנטרפה דעתו ונמצאת דעתו משובשת תמיד, בדבר אחד מהדברים.

ועיין לשון הרמב"ם בפ"ט מעדות, וכר"י בחגיגה דף ג' ע"ב אפי' בדבר אחד. וכתב הכ"מ דסובר הרמב"ם דמה שמנו בכרייתא שם לאו דוקא, אלא ה"ה לכל דבר שדרך השוטים לעשות, והאריך בזה בב"י באהע"ז סי' קכ"א.